

SIKKERHETSDATABLAD

NonStop White, Grey

1. Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

Produktnavn og/eller -kode : NonStop White, Grey
Fareseddel No. : 7640
Leverandør/produsent : Jotun A/S
 Postboks 2021
 3248 Sandefjord
 Norge

Tel: + 47 33 45 70 00
 Faks: +47 33 45 72 42
 SDSJotun@jotun.no

Nødtelefonnummer : Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

Anvendelsesområde : Belegg: NonStop er et førsteklasses selvpolerende bunnstoff basert på spesialbindemidler. Dette sikrer en aktiv overflate som blir kontinuerlig fornyet og resulterer i et rent skrog hele sesongen. NonStop er det ideelle bunnstoff for alle båttypen. Til aluminiumsskrog anbefales kun hvit og grå farge. De andre fargene må ikke brukes på lettmetall.

Produktregistreringsnummer : Under anmeldelse

2. Viktigste faremomenter

Produktet er klassifisert i henhold til Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

Brannfarlig.

Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging.

Kan gi allergi ved hudkontakt.

Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Helseskadelig

Miljøskadelig

Tilleggsopplysninger :

3. Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

Stoffer er helse- eller miljøfarlige i henhold til Forskrift om klassifisering og merking m.v. av farlige kjemikalier, Vedlegg VI Stofflisten.

Kjemisk navn*	Merknader	CAS nummer	EC nummer	% etter vekt	Klassifisering
metallsalter av tiocyanisyre som ikke er nevnt andre steder i listen	A	1111-67-7	214-183-1	25 - 50	Xn; R20/21/22 R32 N; R50/53
kolofonium	-	8050-09-7	232-475-7	10 - 25	R43
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk	H-P	64742-95-6	265-199-0	10 - 25	R10 Xn; R20, R65 Xi; R37 R66 N; R51/53
sinkoksid	-	1314-13-2	215-222-5	2.5 - 10	N; R50/53
xylen	C	1330-20-7	215-535-7	2.5 - 10	R10 Xn; R20/21 Xi; R38
2-metoksy-1-metyletylacetat	-	108-65-6	203-603-9	2.5 - 10	R10 Xi; R36
1-metoksy-2-propanol	-	107-98-2	203-539-1	1 - 2.5	R10
diklofluorid	-	1085-98-9	214-118-7	1 - 2.5	Xn; R20 Xi; R36 R43 N; R50
etylbenzen	-	100-41-4	202-849-4	1 - 2.5	F; R11

Se avsnitt 16 for de fullstendige R-setningene det vises til ovenfor

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

4. Førstehjelpstiltak

Førstehjelpstiltak

- Generelt** : I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller fortynnere skal ikke brukes.
- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 15 minutter, mens øyelokkene holdes åpne.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. Ikke fremkall brekninger.

5. Tiltak ved brannslukning

- Slukkemidler** : Anbefales: alkoholbestandig skum, CO₂, pulver, vannspray.
- Brannslukningsmedier må ikke brukes** : Ikke bruk vannstråle.
- Anbefalinger** : Ved brann oppstår det tykk, svart røyk. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig. Egnede åndedrettsvern kan være påkrevd. Lukkede beholdere som eksponeres for flammer, kjøles ned med vann. Avrenning fra brannslukking må ikke komme ut i avløp eller vannveier.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

- Personlige vernetiltak** : Eliminer alle antenningskilder og sørg for god ventilasjon. Unngå å innånde damp eller tåke. Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se avsnitt 13).
- Utslipp/søl** : Rengjøres fortrinnsvis med vaskemiddel. Unngå bruk av løsemidler.

Obs! Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr og avsnitt 13 for informasjon om avfallshåndtering.

7. Håndtering og oppbevaring

- Håndtering** : Damp er tyngre enn luft og kan spres på gulvnivå. Damp kan danne eksplosive forbindelser med luft. Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering. Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antenningskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad. For å avlede statisk elektrisitet under overføring, må fatet jordes og kobles til den mottakende beholderen med en jordledning. Operatører skal bruke antistatisk fottøy og tøy, og gulv skal være ledende. Emballasjen skal holdes tett lukket. Må holdes borte fra varme, gnister og ild. Gnistdannende verktøy må ikke brukes. Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv, partikler eller sprøytetåke som oppstår ved bruk av dette preparatet. Unngå innånding av pussestøv. Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Bruk egnede personlig verneutstyr (se avsnitt 8.). Tøm aldri ved bruk av trykk. Dette er ikke en trykkbeholder. Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale. Følg regelverk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

Ved utilstrekkelig ventilasjon og ved arbeid i sprøyteboks skal friskluftmaske benyttes, slik at man har kontroll over partikkel- og løsemiddeldampene.

- Lagring** :
- Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Følg forholdsreglene på etiketten. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Må holdes borte fra varme og direkte sollys.
 - Holdes vekk fra antennelseskilder. Holdes adskilt fra: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.
 - Ingen røyking. Unngå uautorisert tilgang. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje. Må ikke tømmes i kloakkavløp.

8. Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr

- Tekniske tiltak** :
- Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der det er praktisk mulig skal dette oppnås ved bruk av lokal avtrekksventilasjon og generelt godt avzug. Hvis dette ikke er tilstrekkelig til å holde konsentrasjoner av partikler og løsemiddeldamp under administrativ norm, må det brukes egnet åndedrettsvern.

Navn på bestanddeler	Administrative normer
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk	Arbeidstilsynet (Norge, 6/2007). Gjennomsnittsverdi: 120 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdi: 25 ppm 8 time(er).
xylen	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 108 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 25 ppm 8 time(er).
2-metoksy-1-metyletylacetat	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 270 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 50 ppm 8 time(er).
1-metoksy-2-propanol	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 180 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 50 ppm 8 time(er).
etylbenzen	Arbeidstilsynet (Norge, 11/2007). Absorbert gjennom huden. Merknader: K Gjennomsnittsverdier: 5 ppm 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 20 mg/m ³ 8 time(er).

Personlig verneutstyr

- Luftveiene** :
- Arbeidere som eksponeres for konsentrasjoner over fastsatt grenseverdi, må bruke egnet, godkjent åndedrettsvern. Ved sprøyting av produktet, bruk kombinert kullfilter og støvfilter. (som filterkombinasjon A2-P2). Bruk trykkluft- eller friskluftsmaske i trange rom. Vurder bruk av kullfilter ved påføring med rull eller kost.
- Hud og kropp** :
- Personell skal bruke antistatisk tøy av naturfiber eller varmeresistent syntetisk fiber.
- Hender** :
- Bruk egnede vernehansker.

Kan brukes, hansker(gjennombruddstid) 4 - 8 timer: neopren, butylgummi, PVC
Anbefales, hansker(gjennombruddstid) > 8 timer: Viton, nitrilgummi, Teflon, 4H

For riktig valg av hanskemateriale med hensyn på holdbarhet mot kjemikalier, samt gjennomtrengningstid, søk råd hos kjemisk hanskeleverandør.

Brukeren må kontrollere at det endelige valget av hansketyper for håndtering av produktet, er den mest passende og tar hensyn til de bestemte bruksforhold som eksisterer, som krevd i påbudet om egenvurdering av risiko.

- Øyne** :
- Bruk øyevernutstyr som beskytter mot sprut fra væsker.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

- Fysisk tilstand** : Væske.
- Lukt** : Karakteristisk.
- Farge** : Hvit.
- Flammepunkt** : Closed cup (CC): 30°C (86°F)
- Viskositet** : > 7x10⁻⁶ m²/s (ISO 3219, 40 °C)
- Tetthet** : 1.475 g/cm³
- Ekspljosjonsgrenser** : 1.1 - 13.7%
- Navn på bestanddeler** : Uløselig i følgende materialer: kaldt vann og varmt vann.

10. Stabilitet og reaktivitet

Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se avsnitt 7).

Farlige nedbrytingsprodukter: karbonmonoksid, karbondioksid, røyk, oksider av nitrogen.

Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.

11. Opplysninger om helsefare

Det finnes ingen data for selve preparatet. Preparatet er vurdert ved den konvensjonelle metoden i Forskrift om klassifisering og merking m.v. av farlige kjemikalier. Se avsnitt 2 og 15 for detaljer.

Eksposering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, dødsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet. Gjentatt eller langvarig kontakt med preparatet kan skade hudens naturlige fettlag, som igjen kan føre til ikke-allergisk kontakteksem og absorpsjon via huden. Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade. Svelging kan medføre kvalme, diaré, oppkast, irritasjon av mage- tarmkanalen og kjemisk lungebetennelse.

Inneholder: kolofonium, diklofluamid. Kan gi en allergisk reaksjon.

12. Miljøopplysninger

Det finnes ingen data for selve preparatet. Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Stoffblandingen er klassifisert miljøskadelig i henhold til beregningsmetoden i Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier. (2002). Se punkt 3 og 15 for ytterligere informasjon.

Økotoksisitet i vannmiljø

Navn på produkt/bestanddel	Test	Resultat	Arter	Eksposering
metallsalter av tiocyanisyre som ikke er nevnt andre steder i listen	Forgiftning	Akutt EC50 20 til 25 ppb Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia magna - <24 timer	48 timer
	Dødlighet	Akutt LC50 31 til 39 ppb Ferskvann	Fisk - Rainbow trout,donaldson trout - Oncorhynchus mykiss	96 timer
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk	-	Akutt EC50 <10 mg/L	Dafnie	48 timer
	-	Akutt IC50 <10 mg/L	Alge	72 timer
sinkoksid	-	Akutt LC50 <10 mg/L	Fisk	96 timer
	Forgiftning	Akutt EC50 >1000 ppm Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia magna - <24 timer	48 timer
	Dødlighet	Akutt LC50 1,1 til 2,5 ppm Ferskvann	Fisk - Rainbow trout,donaldson trout - Oncorhynchus mykiss	96 timer
	Dødlighet	Akutt LC50 12000 til 16114 ug/L Ferskvann	Fisk - Bluegill - Lepomis macrochirus - 1,1 g	96 timer
xylen	Dødlighet	Akutt LC50 12000 til 16114 ug/L Ferskvann	Fisk - Bluegill - Lepomis macrochirus - 1,1 g	96 timer
diklofluamid	-	Akutt EC50 10,8 mg/l	Alge - Scenedesmus subspicatus	72 timer
	-	Akutt EC50 0,42 mg/l	Skalldyr - Daphnia magna	48 timer

NonStop White, Grey

	Oppførsel	Akutt EC50 1000 ug/L Sjøvann	Skalldyr - Brown shrimp - Penaeus aztecus	48 timer
	-	Akutt LC50 0,01 mg/l	Fisk - Oncorhynchus mykiss	96 timer
etylbenzen	Befolkning	Akutt EC50 7,2 mg/L	Alge	48 timer
	Forgiftning	Akutt EC50 2,93 mg/L	Dafnie	48 timer
	Dødlighet	Akutt LC50 4,2 mg/L	Fisk	96 timer

Miljøopplysninger**Biologisk nedbrytbarhet****Navn på produkt/bestanddel****Halveringstid i vann****Fotolyse****Biologisk nedbrytbarhet**

metallsalter av tiocyanisyre som ikke er nevnt andre steder i listen
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk
sinkoksid
xylen
diklofluorid

-
-
-
-
-

-
-
-
-
-

Ikke lett
Ikke lett
Ikke lett
Lett
Ikke lett

Bioakkumuleringspotensial**Navn på produkt/bestanddel****LogK_{ow}****BKF****Potensial**

xylen

3,12

-

høy

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Produktet og/eller emballasjen må avhendes som farlig avfall.

Den europeiske avfallslisten (EAL)

: 08 01 11* maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer. Hvis dette produktet blir blandet med annet avfall, kan det hende at denne klassifiseringen ikke lenger gjelder. Du kan få mer informasjon hos dine lokale avfallsmyndigheter.

14. Opplysninger om transport

Transport innenfor brukerens anlegg: produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

Internasjonale transportforskrifter

Forsendelsesnavn : Maling
Marine forurensningsstoffer : copper thiocyanate, zinc oxide
UN Nummer : 1263
Klasse : 3
Emballasjegruppe : III
Fareseddel :

Merking

Merket for miljøskadelige stoffer/marine pollutant er kun aktuelt for emballasjer med mer enn 5 liter væske eller mer enn 5 kg faste stoffer.

Tilleggsopplysninger

ADR / RID : Tunnelrestriksjonskode: (D/E)
Fareidentifikasjonsnummer: 30
Spesielle bestemmelser: 640E

IMDG : Krisetiltak (EmS): F-E, S-E
Havforurensende (Marine Pollutant): Ja.

Transport i hht. ADR/RID, IMDG/IMO og ICAO/IATA og nasjonalt regelverk.

15. Opplysninger om lover og forskrifter

- Tilleggsopplysninger** :
- Opplysninger om lover og forskrifter** : Produktet er klassifisert og merket for leveranse i samsvar med Forskrift om klassifisering og merking m.v. av farlige kjemikalier som følger:
- Faresymbol(er)** :
-

Helseskadelig

Miljøskadelig
- Risikosetninger** :
- R10- Brannfarlig.
 - R20/21/22- Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging.
 - R43- Kan gi allergi ved hudkontakt.
 - R50/53- Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
- Sikkerhetssetninger** :
- S2- Oppbevares utilgjengelig for barn.
 - S23- Unngå innånding av damp / sprøytetåke.
 - S29- Må ikke tømmes i kloakkavløp.
 - S36/37- Bruk egnede verneklær og vernehansker.
 - S46- Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.
 - S51- Må bare anvendes på godt ventilerte steder.
- Inneholder:** :
- metallsalter av tiocyansyre som ikke er nevnt andre steder i listen
 - kolofonium
 - diklofluamid

16. Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

- CEPE-klassifisering** : 1
- Fullstendig tekst for R-setninger som det refereres til i del 2 og 3 - Norge** :
- R11- Meget brannfarlig.
 - R10- Brannfarlig.
 - R20- Farlig ved innånding.
 - R20/21- Farlig ved innånding og hudkontakt.
 - R20/21/22- Farlig ved innånding, hudkontakt og svelging.
 - R65- Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging.
 - R36- Irriterer øynene.
 - R37- Irriterer luftveiene.
 - R38- Irriterer huden.
 - R43- Kan gi allergi ved hudkontakt.
 - R32- Ved kontakt med syre utvikles meget giftig gass.
 - R66- Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
 - R50- Meget giftig for vannlevende organismer.
 - R50/53- Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
 - R51/53- Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
- YL gruppe** : **YL gruppe: 4**
- Luftbehov: 2400 - 3200 m³/l

Informasjonen i dette HMS databladet er påkrevet i henhold til Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier.

Utgitt dato : 03.02.2010.

Versjon : 3.01

☑ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Merknad til leseren

Informasjonen i dette HMS-databladet er basert på vår kunnskap per i dag samt gjeldende nasjonalt regelverk. Produktet skal ikke brukes for andre formål enn dem som er angitt i avsnitt 1 uten at det innhentes skriftlige instruksjoner for håndtering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser. Informasjonen i dette HMS-databladet er ment som en beskrivelse av sikkerhetskravene for produktet: Informasjonen skal ikke betraktes som en garanti for produktets egenskaper.

SIKKERHETS DATABLAD

NonStop Black, Red, Blue, Dark Blue

1. Identifikasjon av kjemikaliet og ansvarlig firma

Produktnavn og/eller -kode : NonStop Black, Red, Blue, Dark Blue

Fareseddel No. : 7520

Leverandør/produsent : Jotun A/S
Postboks 2021
3248 Sandefjord
Norge

Tel: + 47 33 45 70 00
Faks: +47 33 45 72 42
SDSJotun@jotun.no

Nødtelefonnummer : Giftinformasjonssentralen: 22 59 13 00

Anvendelsesområde : Belegg: NonStop er et førsteklasses selvpolerende bunnstoff basert på spesialbindemidler. Dette sikrer en aktiv overflate som blir kontinuerlig fornyet og resulterer i et rent skrog hele sesongen. NonStop er det ideelle bunnstoff for alle båttypene. Til aluminiumsskrog anbefales kun hvit og grå farge. De andre fargene må ikke brukes på lettmetall.

Produktregistreringsnummer : Under anmeldelse

2. Viktigste faremomenter

Produktet er klassifisert i henhold til Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier.

Brannfarlig.

Farlig ved innånding og svelging.

Kan gi allergi ved hudkontakt.

Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Helseskadelig

Miljøskadelig

Tilleggsopplysninger :

3. Stoffblandingers sammensetning og stoffenes klassifisering

Stoffer er helse- eller miljøfarlige i henhold til Forskrift om klassifisering og merking m.v. av farlige kjemikalier, Vedlegg VI Stofflisten.

Kjemisk navn*	Merknader	CAS nummer	EC nummer	% etter vekt	Klassifisering
dikobberoksid	-	1317-39-1	215-270-7	25 - 50	Xn; R22 N; R50/53
sinkoksid	-	1314-13-2	215-222-5	10 - 25	N; R50/53
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk	H-P	64742-95-6	265-199-0	10 - 25	R10 Xn; R20, R65 Xi; R37 R66 N; R51/53
kolofonium	-	8050-09-7	232-475-7	2.5 - 10	R43
xylene	C	1330-20-7	215-535-7	2.5 - 10	R10 Xn; R20/21 Xi; R38
2-metoksy-1-metyletylacetat	-	108-65-6	203-603-9	2.5 - 10	R10 Xi; R36
1-metoksy-2-propanol	-	107-98-2	203-539-1	1 - 2.5	R10
diklofluorid	-	1085-98-9	214-118-7	1 - 2.5	Xn; R20 Xi; R36 R43 N; R50
etylbenzen	-	100-41-4	202-849-4	1 - 2.5	F; R11 Xn; R20

NonStop Black, Red, Blue, Dark Blue

copper	-	7440-50-8	231-159-6	0.1 - 1	Xn; R22 N; R50/53
Se avsnitt 16 for de fullstendige R-setningene det vises til ovenfor					

Administrativ/Administrative norm/normer er, hvis tilgjengelig, oppført i punkt 8.

4. Førstehjelpstiltak

Førstehjelpstiltak

- Generelt** : I alle tvilstilfeller og ved vedvarende symptomer skal lege kontaktes. Ikke gi en bevisstløs person noe gjennom munnen. Bevisstløse personer plasseres i stabilt sideleie mens lege kontaktes.
- Innånding** : Flytt til frisk luft. Hold personen varm og i ro. Hvis den tilskadekomne ikke puster, puster uregelmessig eller det oppstår åndedrettsstans, må det gis kunstig åndedrett eller utdannet personell kan gi oksygen.
- Hudkontakt** : Fjern forurensede klær og sko. Vask huden grundig med såpe og vann eller bruk et anerkjent hudrensingsprodukt. Løsemidler eller forynnere skal ikke brukes.
- Øyekontakt** : Se etter og ta ut eventuelle kontaktlinser. Skyll øynene omgående med rennende vann i minst 15 minutter, mens øyelokkene holdes åpne.
- Svelging** : Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten. Hold personen varm og i ro. Ikke fremkall brekninger.

5. Tiltak ved brannslukning

- Slukkemidler** : Anbefales: alkoholbestandig skum, CO₂, pulver, vannspray.
- Brannslukningsmedier må ikke brukes** : Ikke bruk vannstråle.
- Anbefalinger** : Ved brann oppstår det tykk, svart røyk. Eksponering for spaltningsprodukter kan være helseskadelig. Eget åndedrettsvern kan være påkrevd. Lukkede beholdere som eksponeres for flammer, kjøles ned med vann. Avrenning fra brannslukking må ikke komme ut i avløp eller vannveier.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

- Personlige vernetiltak** : Eliminer alle antenningskilder og sørg for god ventilasjon. Unngå å innånde damp eller tåke. Se vernetiltakene som er oppført i avsnitt 7 og 8. Begrens og samle spill med ikke brennbare absorberende materialer, f.eks. sand, jord, vermikulitt eller kiselgur, og plasser i beholder for deponering i henhold til lokale bestemmelser (se avsnitt 13).
- Utslipp/søl** : Rengjøres fortrinnsvis med vaskemiddel. Unngå bruk av løsemidler.

Obs! Se avsnitt 8 for informasjon om personlig verneutstyr og avsnitt 13 for informasjon om avfallshåndtering.

7. Håndtering og oppbevaring

- Håndtering** : Damp er tyngre enn luft og kan spres på gulvnivå. Damp kan danne eksplosive forbindelser med luft. Unngå at det dannes brannfarlige eller eksplosjonsfarlige konsentrasjoner av damp i luften, og unngå dampkonsentrasjoner som overstiger grenseverdier for yrkeseksponering. Produktet skal videre bare brukes i områder hvor all bruk av åpen flamme og andre antenningskilder unngås. Elektrisk utstyr skal beskyttes i tilstrekkelig grad. For å avlede statisk elektrisitet under overføring, må fatet jordes og kobles til den mottakende beholderen med en jordledning. Operatører skal bruke antistatisk fottøy og tøy, og gulv skal være ledende. Emballasjen skal holdes tett lukket. Må holdes borte fra varme, gnister og ild. Gnistdannende verktøy må ikke brukes. Unngå kontakt med huden og øynene. Unngå innånding av støv, partikler eller sprøytetåke som oppstår ved bruk av dette preparatet. Unngå innånding av pussetøv. Det må ikke spises, drikkes eller røykes i områder der dette materialet håndteres, oppbevares og bearbeides. Bruk egnet personlig verneutstyr (se avsnitt 8.). Tøm aldri ved bruk av trykk. Dette er ikke en trykkbeholder. Skal bare oppbevares i beholdere av samme materiale som den originale. Følg regelverk for helse og sikkerhet på arbeidsplassen.

Ved utilstrekkelig ventilasjon og ved arbeid i sprøyteboks skal friskluftmaske benyttes, slik at man har kontroll over partikkel- og løsemiddeldampene.

Lagring

- : Oppbevares i henhold til lokale bestemmelser. Følg forholdsreglene på etiketten. Oppbevares på et tørt, kjølig og godt ventilert sted. Må holdes borte fra varme og direkte sollys.
- Holdes vekk fra antennelseskilder. Holdes adskilt fra: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.
- Ingen røyking. Unngå uautorisert tilgang. Åpnede beholdere må lukkes forsvarlig og oppbevares stående for å unngå lekkasje. Må ikke tømmes i kloakkavløp.

8. Eksponeringskontroll og personlig verneutstyr**Tekniske tiltak**

- : Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Der det er praktisk mulig skal dette oppnås ved bruk av lokal avtrekksventilasjon og generelt godt avzug. Hvis dette ikke er tilstrekkelig til å holde konsentrasjoner av partikler og løsemiddeldamp under administrativ norm, må det brukes egnet åndedrettsvern.

Navn på bestanddeler	Administrative normer
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk	Arbeidstilsynet (Norge, 6/2007). Gjennomsnittsverdi: 120 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdi: 25 ppm 8 time(er).
xylen	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 108 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 25 ppm 8 time(er).
2-metoksy-1-metyletylacetat	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 270 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 50 ppm 8 time(er).
1-metoksy-2-propanol	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Absorbert gjennom huden. Gjennomsnittsverdier: 180 mg/m ³ 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 50 ppm 8 time(er).
etylbenzen	Arbeidstilsynet (Norge, 11/2007). Absorbert gjennom huden. Merknader: K Gjennomsnittsverdier: 5 ppm 8 time(er). Gjennomsnittsverdier: 20 mg/m ³ 8 time(er).
copper	Arbeidstilsynet (Norge, 3/2009). Gjennomsnittsverdier: 1 mg/m ³ 8 time(er). Form: støv Gjennomsnittsverdier: 0,1 mg/m ³ 8 time(er). Form: røyk

Personlig verneutstyr**Luftveiene**

- : Arbeidere som eksponeres for konsentrasjoner over fastsatt grenseverdi, må bruke egnet, godkjent åndedrettsvern. Ved sprøyting av produktet, bruk kombinert kullfilter og støvfilter.(som filterkombinasjon A2-P2). Bruk trykkluft- eller friskluftsmaske i trange rom. Vurder bruk av kullfilter ved påføring med rull eller kost.

Hud og kropp**Hender**

- : Personell skal bruke antistatisk tøy av naturfiber eller varmeresistent syntetisk fiber.
- : Bruk egnede vernehansker.

Ikke anbefalt, hansker(gjennombruddstid) < 1 time: neopren
Kan brukes, hansker(gjennombruddstid) 4 - 8 timer: butylgummi, PVC
Anbefales, hansker(gjennombruddstid) > 8 timer: Viton, nitrilgummi, Teflon, 4H

For riktig valg av hanskemateriale med hensyn på holdbarhet mot kjemikalier, samt gjennomtrengningstid, søk råd hos kjemisk hanskeleverandør.

Brukeren må kontrollere at det endelige valget av hansketyper for håndtering av produktet, er den mest passende og tar hensyn til de bestemte bruksforhold som eksisterer, som krevd i påbudet om egenvurdering av risiko.

Øyne

- : Bruk øyevernutstyr som beskytter mot sprut fra væsker.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand	: Væske.
Lukt	: Karakteristisk.
Farge	: Diverse farger.
Flammepunkt	: Closed cup (CC): 28°C (82,4°F)
Viskositet	: > 7x10 ⁻⁶ m ² /s (ISO 3219, 40 °C)
Tetthet	: 1.764 g/cm ³
Ekspløsjongrensere	: 1.1 - 13.7%
Navn på bestanddeler	: Uløselig i følgende materialer: kaldt vann og varmt vann.

10. Stabilitet og reaktivitet

Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering (se avsnitt 7).

Farlige nedbrytingsprodukter: karbonmonoksid, karbondioksid, røyk, oksider av nitrogen.

Oppbevares adskilt fra følgende materialer for å unngå kraftige eksotermiske reaksjoner: oksiderende virkestoffer, kraftige alkali, kraftige syrer.

11. Opplysninger om helsefare

Det finnes ingen data for selve preparatet. Preparatet er vurdert ved den konvensjonelle metoden i Forskrift om klassifisering og merking m.v. av farlige kjemikalier. Se avsnitt 2 og 15 for detaljer.

Eksponering for konsentrasjoner av løsemiddeldamp som overstiger administrativ norm, kan gi helseplager som irriterte slimhinner og luftveier samt skade på nyrer, lever og sentralnervesystem. Løsemidler kan gi noen av de ovennevnte virkninger ved absorpsjon gjennom huden. Symptomer og tegn er hodepine, svimmelhet, tretthet, muskelsvekkelse, dødsighet, og i ekstreme tilfeller bevisstløshet. Gjentatt eller langvarig kontakt med preparatet kan skade hudens naturlige fettlag, som igjen kan føre til ikke-allergisk kontakteksem og absorpsjon via huden. Sprut av væsken i øynene kan skape irritasjon og midlertidig skade. Svelging kan medføre kvalme, diaré, oppkast, irritasjon av mage- tarmkanalen og kjemisk lungebetennelse.

Inneholder: kolofonium, diklofluanid. Kan gi en allergisk reaksjon.

12. Miljøopplysninger

Det finnes ingen data for selve preparatet.

Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag.

Stoffblandingen er klassifisert miljøskadelig i henhold til beregningsmetoden i Forskrift om klassifisering, merking m.v. av farlige kjemikalier. (2002). Se punkt 3 og 15 for ytterligere informasjon.

Økotoksisitet i vannmiljø

Navn på produkt/bestanddel	Test	Resultat	Arter	Eksponering
dikobberoksid	Dødlighet	Akutt EC50 0,042 mg/L Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia similis - 6 til 24 timer	48 timer
	Dødlighet	Akutt LC50 0,075 mg/L Ferskvann	Fisk - Zebra danio - Danio rerio	96 timer
sinkoksid	Forgiftning	Akutt EC50 >1000 ppm Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia magna - <24 timer	48 timer
	Dødlighet	Akutt LC50 1,1 til 2,5 ppm Ferskvann	Fisk - Rainbow trout,donaldson trout - Oncorhynchus mykiss	96 timer
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk	-	Akutt EC50 <10 mg/L	Dafnie	48 timer
	-	Akutt IC50 <10 mg/L	Alge	72 timer
	-	Akutt LC50 <10 mg/L	Fisk	96 timer

NonStop Black, Red, Blue, Dark Blue

xylen	Dødlighet	Akutt LC50 12000 til 16114 ug/L Ferskvann	Fisk - Bluegill - Lepomis macrochirus - 1,1 g	96 timer
diklofluamid	-	Akutt EC50 10,8 mg/l	Alge - Scenedesmus subspicatus	72 timer
	-	Akutt EC50 0,42 mg/l	Skalldyr - Daphnia magna	48 timer
	Oppførsel	Akutt EC50 1000 ug/L Sjøvann	Skalldyr - Brown shrimp - Penaeus aztecus	48 timer
	-	Akutt LC50 0,01 mg/l	Fisk - Oncorhynchus mykiss	96 timer
etylbenzen	Befolkning	Akutt EC50 7,2 mg/L	Alge	48 timer
	Forgiftning	Akutt EC50 2,93 mg/L	Dafnie	48 timer
copper	Dødlighet	Akutt LC50 4,2 mg/L	Fisk	96 timer
	Forgiftning	Akutt EC50 0,017 til 0,026 mg/L Ferskvann	Dafnie - Water flea - Daphnia obtusa - Neonate - <24 timer	48 timer
	Dødlighet	Akutt LC50 10,3 til 15,6 ug/L Ferskvann	Fisk - Fathead minnow - Pimephales promelas - Juvenile (Fledgling, Hatchling, Weanling) - <1 måneder	96 timer

Miljøopplysninger**Biologisk nedbrytbarhet****Navn på produkt/bestanddel****Halveringstid i vann****Fotolyse****Biologisk nedbrytbarhet**

dikobberoksid	-	-	Ikke lett
sinkoksid	-	-	Ikke lett
solvent nafta (petroleum), lett aromatisk	-	-	Ikke lett
xylen	-	-	Lett
diklofluamid	-	-	Ikke lett
copper	-	-	Ikke lett

Bioakkumuleringspotensial**Navn på produkt/bestanddel****LogK_{ow}****BKF****Potensial**

xylen	3,12	-	høy
-------	------	---	-----

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Må ikke tømmes i avløp eller vassdrag. Produktet og/eller emballasjen må avhendes som farlig avfall.

Den europeiske avfallslisten (EAL)

- : 08 01 11* maling- og lakkavfall som inneholder organiske løsemidler eller andre farlige stoffer. Hvis dette produktet blir blandet med annet avfall, kan det hende at denne klassifiseringen ikke lenger gjelder. Du kan få mer informasjon hos dine lokale avfallsmyndigheter.

14. Opplysninger om transport

Transport innenfor brukernes anlegg: produktet skal alltid transporteres i lukkede beholdere som står oppreist. Det må sikres at personer som transporterer produktet har fått opplæring i hva som skal gjøres ved uhell eller utslipp.

Internasjonale transportforskrifter

Forsendelsesnavn : Maling.
Marine forurensningsstoffer : dicopper oxide, zinc oxide
UN Nummer : 1263
Klasse : 3
Emballasjegruppe : III
Fareseddel :

Merking : Merket for miljøskadelige stoffer/marine pollutant er kun aktuelt for emballasjer med mer enn 5 liter væske eller mer enn 5 kg faste stoffer.

Tilleggsopplysninger

ADR / RID : Tunnelrestriksjonskode: (D/E)
Fareidentifikasjonsnummer: 30
Spesielle bestemmelser: 640E
IMDG : Krisetiltak (EmS): F-E, S-E
Havforurensende (Marine Pollutant): Ja.

Transport i hht. ADR/RID, IMDG/IMO og ICAO/IATA og nasjonalt regelverk.

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Tilleggsopplysninger :
Opplysninger om lover og forskrifter : Produktet er klassifisert og merket for leveranse i samsvar med Forskrift om klassifisering og merking m.v. av farlige kjemikalier som følger:
Faresymbol(er) :

Helseskadelig

Miljøskadelig

Risikosetninger : R10- Brannfarlig.
R20/22- Farlig ved innånding og svelging.
R43- Kan gi allergi ved hudkontakt.
R50/53- Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.

Sikkerhetssetninger : S2- Oppbevares utilgjengelig for barn.
S23- Unngå innånding av damp / sprøytetåke.
S24- Unngå hudkontakt.
S29- Må ikke tømmes i kloakkavløp.
S37- Bruk egnede vernehansker.
S46- Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne beholderen eller etiketten.
S51- Må bare anvendes på godt ventilerte steder.

Inneholder: : dikobberoksid
kolofonium
diklofluamid

16. Andre opplysninger av betydning for helse, miljø og sikkerhet

CEPE-klassifisering	: 1
Fullstendig tekst for R-setninger som det refereres til i del 2 og 3 - Norge	: R11- Meget brannfarlig. R10- Brannfarlig. R20- Farlig ved innånding. R22- Farlig ved svelging. R20/21- Farlig ved innånding og hudkontakt. R20/22- Farlig ved innånding og svelging. R65- Farlig: Kan forårsake lungeskade ved svelging. R36- Irriterer øynene. R37- Irriterer luftveiene. R38- Irriterer huden. R43- Kan gi allergi ved hudkontakt. R66- Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud. R50- Meget giftig for vannlevende organismer. R50/53- Meget giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet. R51/53- Giftig for vannlevende organismer, kan forårsake uønskede langtidsvirkninger i vannmiljøet.
YL gruppe	: YL gruppe: 5 Luftbehov: 3200 - 4000 m ³ /l

Informasjonen i dette HMS databladet er påkrevet i henhold til Forskrift om utarbeidelse og distribusjon av helse-, miljø- og sikkerhetsdatablad for farlige kjemikalier.

Utgitt dato : 03.02.2010.

Versjon : 3.01

✔ Angir informasjon som er endret fra tidligere versjon.

Merknad til leseren

Informasjonen i dette HMS-databladet er basert på vår kunnskap per i dag samt gjeldende nasjonalt regelverk. Produktet skal ikke brukes for andre formål enn dem som er angitt i avsnitt 1 uten at det innhentes skriftlige instruksjoner for håndtering. Det er alltid brukerens ansvar at alle nødvendige forholdsregler er fulgt for å oppfylle kravene i henhold til lokale regler og bestemmelser. Informasjonen i dette HMS-databladet er ment som en beskrivelse av sikkerhetskravene for produktet: Informasjonen skal ikke betraktes som en garanti for produktets egenskaper.